



ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 17.02.2026 nr 2-2/584-1

Meie 12.03.2026 nr 2.3-4/26/655-3

Arvamuse avaldamine eelnõule (täiendav)

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) avaldas arvamuse tööturumeetmete seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu osas 10.03.2026 kirjaga nr 2.3-4/26/655-2. Paraku jäi üks oluline märkus nimetatud kirjas mainimata. Esitame käesolevaga täiendava arvamuse eelnõule.

Eelnõu § 4 lõige 1 näeb ette töövõimetoetuse seaduse (TVTS) § 7 täiendamist lõigetega 7 ja 8. Nimetatud lõige 7 sätestab, et arstiõppe läbinud töötukassa töötajal ja töötukassa kaasatud arstiõppe läbinud isikul on eksperdiarvamuste kvaliteedi ja põhjendatuse hindamiseks ning töövõime hindamise mõju ja tulemuslikkuse hindamise ning parendamise eesmärgil juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isikuandmetele ning töövõime hindamise taotluse, otsuse ja eksperdiarvamuse andmetele töötukassa andmekogus. Viidatud lõige 4 eeldab aga isiku nõusolekut.

Seletuskirjas on selle kohta öeldud, et kuivõrd tegemist on halduse enesekontrolliga efektiivse ja sisuliselt hästi toimiva haldusmenetluse tagamiseks, ei saa see toimuda isiku nõusoleku alusel. AKI-le ei tundu pakutud lahenduse juures õigeks see, et algselt peab inimene andma nõusoleku ehk andmeid töödeldakse nõusoleku alusel ning siis töödeldakse samu andmeid, aga juba seaduse alusel.

TVTS § 6 järgi esitab isik taotluse töövõime hindamiseks ja annab taotluse esitamisel ka nõusoleku tervise infosüsteemis olevate andmete töötlemiseks. Samal ajal on seadusega selgelt reguleeritud, millisel juhul ja millises ulatuses on töötukassal õigus andmeid tervise infosüsteemist saada. Jääb küsitavaks, kas sellises olukorras saab olla tegu vabatahtliku nõusolekuga isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli mõttes¹. Kui isik nõusolekut ei anna, kas siis vastatakse talle, et tema töövõimet ei saa ka hinnata? Kui silmas on peetud seda, et kui inimene nõusolekut ei anna, siis tuleb tal ravidokumendid endal esitada, siis peaks see selliselt seaduses ka kirjas olema.

AKI arvates tuleks nõusolekule viitamist üldse seadusest välja võtta, kuna see on eksitav. Tegelikult toimub andmetöötlus seaduse alusel, kui isik töövõime hindamist taotleb, sh seadusega on määratud töödeldavate andmete ulatus. Kui isikuandmete töötlemise õiguslik alus tuleb juba

¹ Vt IKÜM art 7 lg 4: Selle hindamisel, kas nõusolek anti vabatahtlikult, tuleb võimalikult suurel määral võtta arvesse asjaolu, kas lepingu täitmise, sealhulgas teenuse osutamise tingimuseks on muu hulgas seatud nõusoleku isikuandmine andmete töötlemiseks, mis ei ole vajalik kõnealuse lepingu täitmiseks.

õigusaktist, on eksitav väita, et isikult võetakse nõusolek tema andmete töötlemiseks. Seadus ei saa kohustada andmesubjekti andma nõusolekut tema andmete töötlemiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Irina Meldjuk
Irina.Meldjuk@aki.ee
627 4108